

U našim novinama pročitao sam da će se uređivati put koji će poboljšati vezu između Starčeva i Bavaništa, a možda i Dolova. Na kraju sam zaključio da je to u stvari put kroz naš starčevački atar koji je inače poznat i pod nazivom Dolovački drum. Hvale vredna akcija uređenja seoskih poljskih puteva, koja će ujedno i rezultirati skraćivanjem vremena putovanja među našim banatskim selima.

Dolovački drum započinje kad se izađe iz Starčeva i pređe Velika ćuprija preko Nadela, a krst ostane s desne strane. Kad bi čovek mogao da sagleda njegovu celu dužinu mislim da bi to bilo ravno ko strela, baš kao u onoj pesmici o Banatu:

“Putevi ravni,
pravi k'o strela,
žure i jure
u sela bela...”

Skoro celom dužinom uz put s desne strane je kanal, u kojem je skoro kroz čitavu godinu bilo vode i u kojem je najčešće bilo rogoza, kojeg su ljudi sekli, sušili i spremali za jesen jer su rogozom vezivali tuluzinu u snopove, a od rogoza su se i plela užad za vezivanje snopova žita. Kako je na stranama (obalama) kanala rasla i dobra trava koja je bila pogodna za seno, deonice kanala su se na licitaciji prodavale za košenje trave, što je ujedno bilo i redovno održavanje kanala u našem ataru.

Kad se krene od Velike ćuprije, odmah s leve strane je Torina. Na Torini su nekada bile štale za krave napravljene u doba kolektivizacije i formiranja seljačkih radnih zadruga po ugledu na socijalistički sistem Sovjetskog Saveza. Kad se vozi dalje opet s leve strane bilo je na mestima najčešće dudova, a najviše ih je bilo blizu Prvog prekog puta ili kod Prvog bunara kako se govorilo.

Dalje, blizu Drugog prekog puta ili Drugog bunara već je bilo više vrba, jer je i zemlja bila drugačija, a bila je i malo veća dolina, što znači da je oko Drugog bunara bilo kroz veći deo godine i više vode, kako bi u Starčevu rekli, zemlja je bila vodoplavna. Tamo gde je bila Parčetićeva pustara, Dolovački drum je sekao Bavaništanski put, koji je već u vreme mog detinjstva bio asfaltirani put, a uz samu Parčetićevu pustaru kao i uz Bavaništanski put bili su visoki jablanovi koji su u doba najveće žege pravili finu hladovinu, a lišće je uvek pomalo šuštalalo. Kad se prešao Bavaništanski put, drum je nastavio preko Livada, pored Antonovićeve pustare, pa preko Komunija sve do Dolova. Negde kod Antonovićeve pustare bila je dosta velika nizina, u kojoj je isto bilo skoro cele godine bar malo vode i podsećala je na potok, a zvali smo Begej.

Uz drum i Antonovićevu pustaru takođe su rasli jablanovi, a uz sam Begej rasle su vrbe i to one sa žutim i ravnim šibama, koje su bile pogodne za pletenje kotarica. Sve dok se nisu pojavili špediteri ili kola sa gumenim točkovima tj. dok su bila šinska kola, Dolovački drum bio je prašnjav s prašinom debelom do gležnja i samo na nekim mestima imao po nekoliko kolotruga jer nije bilo potrebe za više iz razloga što su svi ujutro išli u polje otprilike u isto vreme i uveče

Dolovački drum

Napisao Vinko Rukavina

ponedeljak, 01 avgust 2011 20:35

se skoro svi vraćali iz polja. Više kolotruga bilo je na mestima gde se nakon kiše voda duže zadržavala pa su se stvorili vagaši i ljudi su ih kolima obilazili jer je drum ipak bio dosta širok..

Dolaskom kola s gumenim točkovima, a naročito kad se povećao broj traktora, prašina se malo smanjila, drum je bio sve utabaniji i ravniji, a i vagaši su postali drugačiji.

Kao veliki korisnici atarskih puteva pa tako i Dolovačkog drumu, Zemljoradnicka zadruga kao i PIK "Tamiš" znali su povremeno drum izravnati, ali to je uvek bilo kratkog veka, jer već s prvom kišom ponovno su se stvarali vagaši i drum se vratio na ono staro.

Nadam se da će akcija uroditi plodom i da će se i u polje ići k'o gospoda.